



HOMERO

Οδύσσεια

Tradução de Iakovos Polylas



JVA Editora

HOMERO

Οδύσσεια

Tradução de Iakovos Polylas

Primeira publicação: c. 720 a.C.

Edição de domínio público

JVA Editora

Note: The tonic system has been changed from polytonic to monotonic.

A few corrections on typing mistakes have been included within brackets.

Σημείωση: Ο τονισμός έχει αλλάξει από πολυτονικό σε μονοτονικό.

Μερικές

τυπογραφικές διορθώσεις σημειώνονται με [].

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΟΛΥΛΑ

**ΤΟΜΟΙ Α' Β' Γ' Δ'
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΕΞΗ**

ΤΟΜΟΣ Α

ΡΑΨΩΔΙΑ Α-Ζ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

Ραψωδία Α

Τον άνδρα, μούσα, λέγε μου, πολύτροπον, 'που εις μέρη
πολλά επλανήθη, αφού έρριξε την ιερήν Τρωάδα·
και ανθρώπων είδε αυτός πολλών ταις χώραις και την γνώμην
έμαθε, και 'ς τα πέλαγα πολλά 'παθε ζητώντας
με τους συντρόφους άβλαπτος να φθάση 'ς την πατρίδα.

5

αλλ' όμως δεν κατώρθωσε να σώση τους συντρόφους·
ότι εχαθήκαν μόνοι τους απ' τ' ανομήματά τους·
μωροί, 'που τ' Υπερίονα 'Ηλιου τα βώδια 'φάγαν,
κ' εκείνος της επιστροφής τους πήρε την ημέρα.
τούτα ειπέ κάπουθε κ' εμάς, θεά, κόρη του Δία.

10

·
Τότ' οι άλλοι, όσοι δεν χάθηκαν, 'ς τα σπίτια τους όλ' ήσαν,
σωσμένοι από τον πόλεμο και απ' του πελάου τα βάθη·
μόνον αυτόν, 'που του 'λειπε η πατρίδα και η συμβία,
κρατούσ' η νύμφη Καλυψώ, σεπτή θεά, μεγάλη,
'ς τα κοίλα σπήλαια και άνδρα της επόθει να τον κάμη.
αλλά 'ς τον κύκλο των καιρών ο χρόνος όταν ήλθε,
'που 'ς την Ιθάκη του οι θεοί να γύρη είχαν ορίσει,
και τότε ακόμη εστέναζε μακράν των ποθητών του·
και όλ' οι θεοί λυπιόνταν τον, αλλ' όχι ο Ποσειδώνας·
κ' εμίσ' αυτός θανάσιμα τον θείον Οδυσσέα

15

20

πριν φθάση 'ς την πατρίδα του. αλλ' είχε τότε εκείνος
περάσει 'ς τους Αιθίοπαις, 'που πέρα κατοικούσι,
κ' εις δυο σχισμένοι ευρίσκονται, ύστεροι των ανθρώπων,
του Ηλιού, 'που βγαίν', η μια μεριά, του Ηλιού, που πέφτ',
[η άλλη,

από κριάρια να δεχθή και τάρους εκατόμβη.

25

αυτού κείνος εχαίρονταν 'ς την τράπεζα· κ' οι άλλοι
ήσαν μαζί 'ς τα μέγαρα τ' αστραποφόρου Δία·
και λόγον άρχιζε θεών και ανθρώπων ο πατέρας·

τον Αίγισθο θυμήθηκε, 'που ο πέρα εξασκουμένος
Ορέστης εθανάτωσεν ο Αγαμεμνονίδης· 30
αυτὸν τότε· ενθυμούμενος των αθανάτων εἶπε·

·
«ὦμιέ! οἱ θνητοὶ πῶς τοὺς θεοὺς βαρεῖά κατηγοροῦσι!
πῶς τα κακά' ρχονται ἀπ' ἐμᾶς λέγουν, καὶ ὡστόσο ἐκεῖνοι
ἀπὸ ταις ἀνομίαις τοὺς, καὶ ὄχι ἀπ' τὴν μοῖρα, πάσχουν·
καὶ ὄχι ἀπ' τὴν μοῖρα ὁ Αἰγίσθος ἰδοὺ τ' Ἀτρεΐδῃ ἐπῆρε 35
τὴν σύντροφον, κ' ἐφόνευσεν αὐτὸν ἄμ' ἐπανήλθε·
κ' ἐγνώριζε τὸν ὄλεθρον, τι τοῦ' χάμε προεῖπει
εμεῖς, ὅταν τὸν ἄγρυπνον τοῦ στείλαμεν Ἑρμεία,
να μὴ ζητᾷ τὴν σύντροφον, αὐτὸν να μὴ φονεύσῃ,
ὅτι τ' Ἀτρεΐδῃ ἐκδίκησι θε να 'λθῇ ἀπ' τὸν Ορέστη, 40
ἄμ' ἀνδρωθῇ καὶ 'ς τὴν ψυχὴν τὴν γῆ τοῦ ἐπιποθήσῃ.
αὐτὰ πε ὁ Ἑρμῆς καλόγνωμα, ἀλλὰ τὸν νοῦ τ' Αἰγίσθου
δεν ἄλλαξε· κ' ἰδοὺ μαζὴ τώρα τα πλέρωσ' ὅλα».

·
Τότε ἡ θεὰ τ' ἀπῆντησεν, ἡ γλαυκομμάτ' Ἀθήνη·
«Κρονίδῃ, ὦ πατέρα μας, πρῶτε των βασιλέων, 45
'ς τὸν ὄλεθρον, 'που τοῦ 'πρεπε, καλὰ 'πεσεν ἐκεῖνος·
ὅμοια κάθ' ἄλλος ας χαθῇ, 'που τέτοια πάλιν πράξῃ.
ἀλλὰ μου σχίζει τὴν καρδιάν ὁ ἄμοιρος Ὀδυσσεάς,
οποῦ καιροῦς κακοπαθεῖ μακρὰν των ποθητῶν τοῦ,
μέσα εἰς νησί περίβρεκτο, 'ς τ' ἀφάλι τῆς θαλάσσης, 50
χλωρὸ νησί, καὶ αὐτοῦ θεὰ τὴν κατοικίᾳ τῆς ἔχει,

η κόρη του κακόγνωμου Άτλαντα, οπού τα βάρη
γνωρίζει όλης της θάλασσας, και αυτός φυλά τους στύλους
τους μακρυνούς, οπ' ουρανό και γην αποχωρίζουν.
εκείνου η κόρη αυτόν κρατεί τον δύστυχο, 'που κλαίει, 55
και πάντα με γλυκόλογα πασχίζει να του σβήση
τον πόνο της Ιθάκης του· και αρκούσε τ' Οδυσσέα
να ίδη οπού σηκώνεται καπνός από την γη του,
και ν' αποθάνη επιθυμεί· ουδ' η καρδιά σου, Ολύμπιε,
μαλάζεται· και με θυσιáis δεν σ' έχει αυτός τιμήσει, 60
'ς την Τροία την ευρύχωρη, 'ς τα πλοία των Αργείων;
ώ Δία, πώς εμίσησες τόσο τον Οδυσσέα;»

·
Και ο Δίας της απάντησεν, ο νεφελοσυνάκτης·
«Τέκνον, ποιος λόγος σου 'φυγε των οδοντιών το φράγμα!
να λησμονήσω εγώ ποτέ τον θεϊόν Οδυσσέα, 65
οπού πρωτεύει των θνητών 'ς τον νου και για τα δώρα,
'που των θεών επρόσφερεν των ουρανοκατοίκων;
αλλ' ο γεωφόρος έχει του χολήν ο Ποσειδώνας
άσπονδη, 'πώσβησεν αυτός του Κύκλωπα το μάτι,
του ισόθεου Πολύφημου, 'που εις όλους μέγας είναι 70
τους Κύκλωπαις, κ' η Θόωσα τον γέννησεν, η κόρη
του Φόρκυνα, της άγριας της θάλασσας κυρίου,
αφού 'ς τα σπήλαια πλάγιασε σιμά 'ς τον Ποσειδώνα.
ιδού γιατί τον Οδυσσέα ο σείστης Ποσειδώνας
δεν θανατόνει, αλλά μακρυνά τον σπρώχνει από την γην του. 75

αλλ' ελάτ' όλοι, ας εύρουμε το πώς θε να επανέλθη
εκείνος 'ς την πατρίδα του· θα παύση την οργή του
ο Ποσειδώνας άσφαλτα, και δυνατόν δεν είναι
'ς όλους ενάντια τους θεούς να πολεμήση μόνος».

·

Τότε η θεά τ' απάντησεν, η γλαυκομμάτ' Αθήνη· 80
«Κρονίδη, ω πατέρα μας, πρώτε των βασιλέων,
και αν των μακάρων των θεών αρέσει τώρα τούτο,
Οδυσσηάς ο πολύγνωνμος να 'λθη 'ς τα γονικά του,
τον μηνυτήν ας στείλουμεν Ερμή τον αργοφόνο,
'ς της Ωγυγίας το νησί, ευθύς να ειπή της νύμφης 85
εκεί της καλοπλέξουδης την καθαρή βουλή μας,
ο Οδυσσηάς ο αδάμαστος 'ς την γη του να επανέλθη·
και 'ς την Ιθάκη θα 'μπω εγώ να σπρώξω τον υιό του
σφοδρότερα, και την ψυχή να του γεμίσω θάρρος,
τους κομοφόρους Αχαιούς εις σύνοδο να κράξη, 90
για ν' αρνηθή το σπίτι του δημόσια των μνηστήρων,
'που σφάζουν ακατάπαντα τ' αρνιά του και τα βώδια·
και αυτόν 'ς την Πύλον ύστερα και Σπάρτη θα οδηγήσω,
να μάθη για τον γυρισμό τ' αγαπητού πατρός του,
και όπως 'ς τον κόσμον εύμορφη τον περιλάβη φήμη».

·

Είπε· 'ς τα πόδια τα καλά προσέδεσε πεδούλια
ολόχρυσα και άφθαρτα, 'που εφέρναν την επάνω
'ς την θάλασσα, 'ς την άπειρη την γη σαν τους αέραις.

κοντάρι επήρε δυνατό μ' ακονισμένη λόγχη,
 βαρύ, μεγάλο, στερεό, μ' αυτό δαμάζ' ηρώων 100
 τα πλήθη, εις όσους οργισθή φρικτού πατρός η κόρη·
 και από του Ολύμπου ταις κορφαίς εχύθη και κατέβη·
 κ' εις τ' Οδυσσηά τα πρόθυρα, μες την Ιθάκη, εστάθη
 εις το κατώφλι της αυλής, κ' εκράτει το κοντάρι,
 και ξένον, τον Μέντη, ώμοιαζε της Τάφου βασιλέα. 105
 κ' ηύρεν εκεί τους ανδρικούς μνηστήραις, οπού τότε
 'ς την θύρα εμπρός με τους πεσσούς ξεδίναν, καθισμένοι
 εις τα τομάρια των βωδιών, οπού 'χαν σφάξει εκείνοι.
 και οι κήρυκες και οι πρόθυμοι θεράποντες τριγύρω,
 άλλοι κρασί με το νερόν έσμιγαν 'ς τους κρατήραις, 110
 ταις τράπεζαις άλλοι έπλεναν με ολότρυπα σφογγάρια,
 κ' εμπρός ταις 'βάζαν· κρέατα πολλά μοιράζαν άλλοι.
 .
 Και ο θεϊκός Τηλέμαχος την είδε πολύ πρώτος·
 μες τους μνηστήραις κάθονταν με την καρδιά θλιμμένη,
 'ς τον νου θωρώντας τον λαμπρόν πατέρ', αν ίσως έλθη 115
 κάπουθε, και 'ς τα δώματα σκορπίση τους μνηστήραις,
 να μείνη εκείνος βασιληάς και κύριος εις το βιο του.
 μ' αυτά 'ς τον νου, καθήμενος μαζί τους, την Αθήνη
 ξάνοιξε κ' ίσια χύθηκε 'ς τα πρόθυρα, ότι εντράπη
 πολύν να στέκεται καιρόν ο ξένος εις την θύρα. 120
 το δεξι χέρι έπιασεν, επήρε το κοντάρι,
 και αυτήν άμ' επροσφώνησε με λόγια πτερωμένα·

·
«Ω ξένε, χαίρε, και απ' εμάς θα φιλευθής, και πρώτα
να γευματίσης, κ' ύστερα να ειπής ποιάν έχεις χρεία».

·
Είπε και επροπορεύθηκε, κ' η Αθήνη αυτού κατόπι· 125

και εις το παλάτι το υψηλόν άμ' ήλθαν μέσα, εκείνος

'ς τον μακρύ στύλο κολλητά έστησε το κοντάρι

'ς την θήκη την καλόξυστην, όπ' άλλα πολλά ήσαν

του στερεόκαρδου Οδυσσηά στημένα εκεί κοντάρια.

και αυτήν εκάθισ' εις θρονί, 'π' έστρωσε με σινδόνη, 130

κ' ήταν ωραίο, τεχνικό και είχεν υποπόδι·

πήρε και αυτός λαμπρό σκαμνί σιμά της, των μνηστήρων

μακράν, μήπως ο θόρυβος τον ξένον ενοχλήση,

και το τραπέζι βαρεθή, αν έσμιγε μ' αυθάδεις,

και όπως για τον πατέρα του, οπού 'λειπε, ερωτήση· 135

και νίψιμο η θεράπαινα φέρνει και από προχύτη

χύνει, εύμορφον, ολόχρυσο, 'ς ολάργυρη λεκάνη,

για να νιφθούν, κ' ένα ξυστό τραπέζι βάζει εμπρός τους.

και η σεβαστή κελλάρισσα τον άρτο παραθέτει,

και απ' όσα φύλαγε φαγιά προσφέρει τους περίσσα. 140

και κρέατα κάθε λογής εις τα πινάκια φέρνει

ο μοιραστής, και ολόχρυσα ποτήρια παραθέτει·

συχνά 'ς αυτούς και ο κήρυκας έρχονταν και τους κέρνα.

·
Και μέσα εμπήκαν οι ανδρικοί μνηστήρες, και κατόπι